

SON GÜNCELLEMELERLE İLETİ YÖNETİM SİSTEMİ VE SİSTEME KAYIT

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından düzenlenen 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanun uyarınca hazırlanan ve 04.01.2020 tarihli değişikliklerle birlikte Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik (“**Yönetmelik**”) kapsamına eklenen Ticari Elektronik İleti Yönetim Sistemi (“**İYS**”) “Ticari elektronik ileti onayı alınmasına, reddetme hakkının kullanılmasına ve şikâyet süreçlerinin yönetilmesine imkân tanıyan sistem” olarak tanımlanmaktadır. Söz konusu yönetmelik, yeni yapılan değişikliklerle birlikte elektronik iletişim üzerinden yapılan ticari iletişime dair bilgi verme yükümlülüklerine ve ticari elektronik iletilerde uyulması gereken hususlara ilişkin düzenlemeleri içerir.

Yönetmelik kapsamında Hizmet Sağlayıcıları ve ticari elektronik ileti tanımı aynen yinelenmiştir.

İlgili Yönetmelik kapsamında, ticari elektronik ileti; ilgili gerçek ve tüzel kişilerin mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak ya da işletmesini tanıtmak veya bunları başkaları adına yapmak amacıyla elektronik iletişim araçlarıyla yaptıkları her türlü ticari iletişimi kapsayan elektronik iletişime verilen isimdir.

Hizmet Sağlayıcıları ise; telefon, çağrı merkezi, otomatik arama makinesi, e-posta, kısa mesaj hizmeti gibi elektronik ileti araçlarıyla ticari amaç güderek veri, ses ve görüntü içeren ticari elektronik ileti gönderimi yapan gerçek ve tüzel kişiler olarak tanımlanabilir.

Yönetmelik öncesi döneme ilişkin sorunların giderilmesi amaçlandı.

Ticari elektronik ileti gönderen Hizmet Sağlayıcıları’nın, Yönetmelik öncesinde de alıcılardan onay alması gerekmektedir. Ancak yönetmeliğin eski halinde onay şartının hizmet sağlayıcının kendisi tarafından alınması öngörülmektedir. Bunun yanında, firmaların elektronik ileti sistemlerine kayıtlı kişiler, kendilerinden ticari elektronik ileti izni alındıktan sonra bu izinleri kaldırmak için kendilerine ticari elektronik iletiyle bildirilen ret imkânını her Hizmet Sağlayıcı için ayrı ayrı kullanmak zorunda kalmaktaydılar.

Söz konusu karmaşıklığı gidermek, alıcıların söz konusu olan ret işlemlerini tek bir elden yapabilmesini sağlamak ve elektronik ileti sağlayıcılarının da alıcıların rızası açısından birçok evrak işleminden kurtulmalarını sağlamak amacıyla İleti Yönetim Sistemi getirilmiştir. Böylece söz konusu Yönetmelik ile onayın İYS üzerinden de alınması mümkün kılınmıştır. İYS’nin kuruluş ve işleyişinden sorumlu kurum ise, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda İYS, ticari elektronik ileti gönderecek olan hizmet sağlayıcılarının alıcılardan onay alabilmesi, alıcıların red işlemlerinin yapılabilmesi ve şikâyet süreçlerinin takibinin kolayca yürütülebilmesi adına kurulmuş bir veri tabanı olarak tanımlanabilir.

Ticari elektronik ileti gönderebilecek olan Aracı Hizmet Sağlayıcıların yükümlülüklerinin kapsamı genişletildi.

Yönetmelik'in 11. maddesi uyarınca, Hizmet Sağlayıcıları, ticari elektronik iletileri kendileri gönderebileceği gibi, bunu aracı hizmet sağlayıcılar yoluyla da yapabileceği düzenlenmiştir. Aracı hizmet sağlayıcı kuruluşlar, Asıl Hizmet Sağlayıcıları'nın gönderecekleri iletileri, kendilerine dair en az bir sıfat içerecek şekilde göndermekle yükümlüdürler.

Aracı hizmet sağlayıcıları, hizmet sunduğu elektronik ortamı kullanan kuruluşların paylaşılmasını istediği içerikleri kontrol etmek, bu içerikle ilgili hukuka aykırı bir faaliyetin ya da durumun söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

Yönetmelikte yapılan değişiklikler kapsamında Aracı Hizmet Sağlayıcıları yönünden de ticari elektronik ileti gönderimine ilişkin sistemini, İYS'ye uyumlu hale getirmesi, kayıt olması ve ileti gönderimine başlamadan önce İYS üzerinden alıcıların onayının olup olmadığını kontrol ederek buna göre gönderim yapması yükümlülüğü yüklenmiştir.

Ticari elektronik ileti gönderimi için İYS üzerinden onay alabilme imkânı sağlandı ve onay gerektiren ticari elektronik iletilerin kapsamı belirlendi.

04.01.2020 tarihli değişiklikle Yönetmelik'in 5. maddesi uyarınca, Hizmet Sağlayıcıları'na İYS'ye kaydolma ve gönderecekleri elektronik iletiler için İYS üzerinden de onay alabilme imkânı getirilmiştir. İlgili onay, yazılı olarak veya her türlü elektronik iletişim aracıyla alınabilecektir. Bu onayın, alıcının ticari elektronik ileti gönderilmesini kabul ettiğine dair olumlu irade beyanını, adı ve soyadı ile elektronik iletişim adresini içermesi gerekmektedir.

Buna göre, hizmet sağlayıcılarının;

- i. mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak ya da işletmesini tanıtmak amacıyla ve elektronik iletişim araçları kullanarak yapacakları her türlü ticari iletişim;
- ii. kutlama, tebrik veya temenni gibi amaçlarla işletmesinin tanınırlığını artırmak amacıyla ve elektronik iletişim araçları kullanarak yapacakları her türlü ticari iletişim;
- iii. memnuniyet anketleri gibi müşteri geri dönüşleri almaya yönelik ve elektronik iletişim araçları kullanarak yapacakları her türlü ticari iletişim

için alıcıların elektronik iletişim adreslerine (telefon numaralarına, e-posta vs.), gönderecekleri ticari elektronik iletiler için alıcıdan bu iletiler gönderilmeden önce onay alması zorunluluğu bulunmaktadır.

Yeni düzenlemeler ışığında, alıcıdan İYS üzerinden onay alındıktan sonra ise, gönderilecek ticari elektronik ileti içeriğinin, alıcıdan alınan onaya uygun olması gerekmektedir. Bu onay ise, alıcı ilerleyen zamanda reddetme hakkını kullanıncaya dek geçerli olacaktır. İYS haricinde bir yöntemle elde edilen onaylar ise üç iş günü içerisinde İYS'ye bildirilmelidir. Aksi halde bu onaylar geçersiz sayılacaktır. Hizmet Sağlayıcıları aynı zamanda ret bildirimlerini de üç iş günü içerisinde İYS'ye bildirmekle yükümlüdür.

Bunun yanında, yine Yönetmelik'in 6. maddesi kapsamında, onay gerektirmeyen ticari elektronik iletiler yer almaktadır. Buna göre;

- iv. devam eden abonelik, üyelik veya ortaklık durumu; tahsilat, borç hatırlatma, bilgi güncelleme; satın alma ve teslimat veya benzeri durumlara ilişkin bildirimleri içeren ticari elektronik iletiler;*
- v. alıcının kendisiyle iletişime geçilmesi amacıyla iletişim bilgilerini vermesi hâlinde, temin edilen mal veya hizmetlere ilişkin değişiklik, kullanım ve bakıma yönelik ticari elektronik iletiler;*
- vi. hizmet sağlayıcıya ilgili mevzuatla getirilen bilgi verme yükümlülüğü getirilen durumlarda gönderilen ticari elektronik iletiler;*
- vii. tacir veya esnaf olan alıcıların elektronik iletişim adreslerine gönderilen ticari elektronik iletiler¹;*
- viii. SPK mevzuatı kapsamında aracılık faaliyetinde bulunan şirketlerce müşterilerine bilgilendirme amaçlı gönderilen ticari elektronik iletiler*

için önceden onay alma zorunluluğu aranmaz .Ancak yeni düzenleme ile tacir veya esnaf olan alıcıların elektronik iletişim adresleri hizmet sağlayıcı tarafından İYS'ye kaydedilir ve İYS üzerinden alıcıların ret hakkını kullanıp kullanmadığının kontrol edileceği düzenlenmiştir.

¹ Yeni düzenleme ile bu fıkra kapsamında ileti gönderilmesinden önce tacir veya esnaf olan alıcıların elektronik iletişim adresleri hizmet sağlayıcı tarafından İYS'ye kaydedilir ve İYS üzerinden alıcıların ret hakkını kullanıp kullanmadığı kontrol edilir.”

Buna göre, İYS'nin devreye girişi sonrasında Hizmet Sağlayıcılarının elektronik ortamda alınan onaylarda, onayın izin sahibi kişiden alındığının elektronik kayıtlarının tutması ve güvenli bir şekilde saklanması gerekmektedir.

Onay alınmadan ticari elektronik ileti gönderilmesi durumunda yapılacak şikâyet ve ilgili kuruluşa uygulanacak yaptırımların çerçevesi belirlendi.

Yeni düzenlemelerle birlikte, ticari elektronik ileti izni bulunmayan bir kişiye ileti gönderilmesi üzerine şikâyet başvuruları, elektronik ortamda e-Devlet kapısı veya İYS üzerinden ya da Bakanlığın internet sitesi üzerinden veyahut yazılı olarak şikâyetçinin ikametgâhının bulunduğu yerdeki ticaret il müdürlüğüne yapılacaktır.

Şikâyet üzerine, başvuru, öncelikle İYS üzerinden ön incelemeye tabi tutulacak, ön inceleme sonrasında il müdürlüğü tarafından konuya ilişkin bilgi ve belgeler ilgisinden temin edilerek şikâyet sonuçlandırılacaktır. Hizmet Sağlayıcı'dan kişinin izin alınıp alınmadığı veya bu kişinin ret hakkını kullanıp kullanmadığı ile ilgili bilgi alınması ve bilgiler değerlendirilerek idari yaptırım kararlarının verilmesi gerekmektedir.

Yine hizmet sağlayıcıları, gönderecekleri iletiler öncesinde firmalarının ve aldıkları onayların İYS kaydını yapmak zorundadır. Bu sebepten ötürü, olası şikâyet durumunda, şikâyet eden alıcının İYS kapsamında ticari elektronik ileti onayının olduğunu ispat yükümlülüğü, hizmet sağlayıcılarına bırakılmıştır.

Son olarak, 28 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan Yönetmelik ile, Hizmet Sağlayıcıların İYS üzerinde onay yükleme tarihi 1 Aralık 2020 tarihine kadar ertelenmiştir. Böylece alıcılar, yüklenmiş onayları 1 Aralık 2020 tarihinden başlayarak 16 Ocak 2020 tarihine dek kontrol edebileceklerdir. Bu süre içerisinde ret hakkının kullanılmaması halinde İYS'ye aktarılan veriler onaylı sayılacaktır.

Daha fazla bilgi ve destek için info@lbfpartners.com adresinden bizimle iletişime geçebilirsiniz.